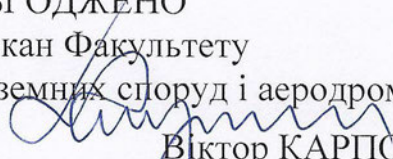

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет наземних споруд і аеродромів
Кафедра комп'ютерних технологій дизайну і графіки

УЗГОДЖЕНО
Декан Факультету
наземних споруд і аеродромів

Віктор КАРПОВ
«25» 09 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН
«14» 10 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Композиція фото-- та відеозображень»

Освітньо-професійна програма: «ІТ-дизайн»
Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність: 022 «Дизайн»

Форма навчання	Сем.	Усього (год./ кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ/ РГР/ К.р	КР/ КП	Форма сем. контролю
Денна	3	120 / 4,0	17	-	34	69	-	-	Диф. зал. Зс.

Індекс: НБ – 5 – 022 – 2/23 – 3.2

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Композиція фото- та відеозображень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.03 -01 - 2023
		Стор. 2 із 16	

Робочу програму навчальної дисципліни «Композиція фото та відео зображень» зроблено на основі освітньо-професійної програми «ІТ-Дизайн», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-5-022-2/23 та, РБ-5-022-2/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 022 «Дизайн» та відповідних нормативних документів.

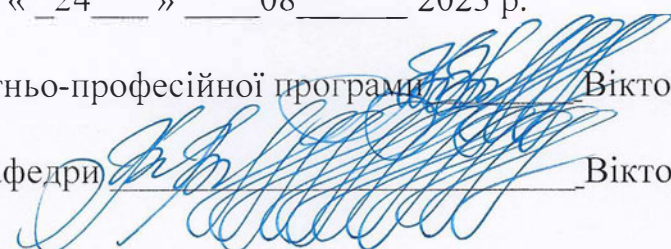
Робочу програму розробила
ст.викл. кафедри

комп'ютерних технологій дизайну і графіки:

Олена НОСЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «ІТ-Дизайн», спеціальності 022 «Дизайн» – кафедри комп'ютерних технологій дизайну і графіки:, протокол № 14 від « 24 » 08 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми Вікторія ВАСИЛЕНКО

Завідувач кафедри Вікторія ВАСИЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету наземних споруд і аеродромів, протокол № 7 від « 31 » 08 2023 р.

Голова НМРР

Геннадій ТАЛАВІРА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Композиція фото- та відеозображень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.03 – 01 – 2023
		Стор. 3 із 16	

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	<u>4</u>
1. Пояснювальна записка	<u>4</u>
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	<u>4</u>
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	<u>5</u>
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	<u>5</u>
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	<u>6</u>
2. Програма навчальної дисципліни	<u>6</u>
2.1. Зміст навчальної дисципліни	<u>6</u>
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	<u>6</u>
2.3. Тематичний план	<u>10</u>
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	<u>11</u>
3.1. Методи навчання	<u>11</u>
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	<u>11</u>
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	<u>12</u>
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	<u>13</u>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Композиція фото- та відеозображень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.03 – 01 – 2023
		Стор. 4 із 16	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Композиція фото та відео зображень» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни в системі професійних знань визначається знанням та вмінням передавати художніми прийомами образи фото- та відеозображення, вмінням формувати змістовні концепції та вирішувати їх формально.

Дисципліна «Композиція фото- та відеозображень» є необхідною для набуття необхідної кількості професійних знань, необхідних для вирішення завдань формування гармонійної предметно-просторової атмосфери у зображенні. Вона відноситься до дисциплін за вибором та входить до циклу професійних дисциплін.

Метою навчальної дисципліни є:

- дати студентам теоретичні і практичні знання, вміння і навички щодо створення і обробки фото- та відеозображень;
- ознайомлення студентів із структурами композиції фото- та відеозображень, їх класифікацією, конструктивними рішеннями, ;
- формування у майбутніх фахівців художнього, дизайнерського, візуального смаку при роботі над фото- і відеозображенням на основі знань особливостей поєднання композиційних прийомів.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- навчити студентів аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати елементи зображень для розроблення виразних художніх вирішень, ;
- познайомити студентів з класичними та сучасними підходами, їх типологією та принципами композиційної побудови;
- навчити правильно вибирати необхідні перспективні плани і кадрування зображень;
- познайомити студентів з послідовністю формування концепту формальних і стилістичних рішень.
- дати знання про доцільність редагувальних засобів.

- виробити вміння самостійного аналізу прийомів створення виразних композиційних рішень при зйомці та обробці фото- та відеозображень ;
- вирішення завдань щодо створення цілісної атмосфери зображень, переконливої побудови віртуального простору;

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі *програми результати навчання*:

- **ПРН 1.** Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.
- **ПРН 3.** Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.
- **ПРН 7.** Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних рішень.
- **ПРН 9.** Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.
- **ПРН 10.** Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі.
- **ПРН 11.** Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.
- **ПРН 18.** Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі *компетентності*:

Загальні компетентності (ЗК)

- **ЗК 1.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- **ЗК 4.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК 6.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- **ЗК 9.** Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Композиція фото- та відеозображень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.03 – 01 – 2023
		Стор. 6 із 16	

ЗК 11. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями, розуміти предметну галузь та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності.

ФК 5. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

ФК 6. Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

ФК 8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.

ФК 9. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Для засвоєння дисципліни «Композиція фото- та відеозображень» студенти використовують знання, вміння, навички, сформовані в ході вивчення художньо-історичних дисциплін: Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну, Формоутворення та об'ємне моделювання, а також Матеріалознавство та технології в дизайні, Проектна графіка та ергономіка.

Основні положення дисципліни «Композиція фото- та відеозображень» повинні бути використані в подальшому при вивченні наступних дисциплін: Типологія та методика дизайну, Дизайн віртуальних просторів. Дизайн доповненої реальності.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме:

– навчального **модуля № 1** «Композиція фото- та відеозображень», який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Композиція фото- та відеозображень».

Інтегровані вимоги модуля №1.

У результаті засвоєння навчального матеріалу модуля № 1 студент повинен

ЗНАТИ:

- основні типи класичних і сучасних прийомів компоновки зображення;
- закономірності застосування формальних графічних рішень для створення переконливого віртуального простору зображення;
- вимоги до якості фотозображень;
- прийоми застосування редагувальних інструментів обробки зображення у Adobe Photoshop;
- основні конструктивні рішення побудови простору, плановості і перспективи кадру;
- етапи формування концепції зображення, методичну послідовність застосування художніх прийомів.

ВМІТИ:

- застосовувати закономірності, прийоми композиції, ергономіки та колористики при виконанні творчих завдань;
- аналізувати і визначати вимоги до візуального концепту і синтезувати набір можливих рішень поставленого завдання або підходів до виконання концепту;
- доцільно добирати формальні рішення для відтворення відповідної художньої атмосфери зображення;
- обґрунтовувати свої пропозиції при розробці проектної ідеї, заснованої на концептуальному, творчому підході до вирішення композиційного завдання;
- розробляти ескізи для фото- і відеозображень;
- Вміти стилізувати і схематизувати зображення відповідно до концептуального рішення;
- виконувати корекцію і трансформацію візуального матеріалу
- застосовувати отримані знання в самостійній розробці творчої ідеї при проектуванні та обробці фото- та відеозображення.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Композиція фото- та відеозображень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.03 – 01 – 2023
		Стор. 8 із 16	

Тема 1. Вступ. Розробка атмосферної ідеї для подальшого створення циклу малюнків для визначення цілісної художньої концепції зображення. Вправи по кадрувальним планам людини для подальшої орієнтації у монтажі і визначення відповідної динаміки компоновки кадрів у відео або слайдшоу, чи блоці з числених зображень. Створення схематичного коміксу з визначенням змісту і послідовності подій.

Тема 2. Вулична і постановочна фотографія. Практичні вправи з виставленням плановості об'єктів у кадрі, паралельно до спостереження за тональним розбором зображення. Набір матеріалу для подальшої розробки коміксу, його цілісної стилістики в інтернеті і на натурній зйомці.

Тема 3. Портрет в 3х тональностях. Аналіз зразків класичного живопису і фотографії з метою здобуття навички тонального розбору зображення, а згодом -"бачення" тональної пластики будь-якого зображення, вміння формувати принципове тональне вирішення кадру, підбрати відповідне освітлення для виявлення або схематизації об'єму.

Тема 4. Натюрморт на задану тему. Творче завдання по підборі предметів за асоціативним зв'язком. Експериментальний підхід до компоновки і пошук відповідного вирішення перспективи натюрморту. Робота з текстурами, фактурами, ритмами. Обробка і застосування інструментів та фільтрів Adobe Photoshop.

Тема 5. Просторова композиція зображення. Розбір та формальний аналіз просторових рішень кадру. Робота з перспективою зображення. Використання напрямних у вигляді реальних ліній і площин. Використання віртуальних напрямних, як допоміжних у балансі і динаміці зображення. Асиметрія у перспективі. Доцільність різних перспективних рішень. Викривлення перспективи, як недолік, і як свідомий задум. Корекція перспективних викривлень. Підбір відповідного рішення перспективи зображення.

Тема 6. Динамічна зйомка. Аналіз різновидів руху камери.

Знайомство з різновидами рухів камери за допомогою відеоматеріалу. Розбір мети використання відповідних прийомів руху відеокамери. Наїзд, від'їзд, проїзд, об'їзд, панорама, обліт, суб'єктивна камера steadycam. Динамічна зйомка.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Композиція фото- та відеозображень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.03 – 01 – 2023
		Стор. 9 із 16	

Тема 7. Вивчення і аналіз композиційних рішень зображення з використанням зразків сучасного і класичного кінематографа. Аналіз композиційних рішень визначних творів кінематографа. Аналіз монтажних прийомів при середній динаміці розвитку подій у відео. Розбір довгих статичних кадрів, їх мета і доцільність. Аналіз цілісного художнього образу фільма. Аналіз прийомів освітлення. Аналіз використання динамічного світла.

Тема 8. Вивчення і аналіз композиції зображення за допомогою зразків класичного живопису. Аналіз і створення формальних композиційних схем на базі зразків класичного мистецтва. Створення більш докладних експлікацій до коміксу.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Композиція фото- та відеозображень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.03 – 01 – 2023
		Стор. 10 із 16	

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль № 1 Композиція фото- та відеозображень					
		3 семестр			
1.1	Вступ. Творче завдання на розробку концепції комікса для подальшої змістової прив'язки завдань з формальних рішень композиції . Набір матеріалу..	15	2	2 2 2	7
1.2	Тональність (масштаб, об'єм, графіка тонального рішення) Плановість. Кадрування людини.	16	2	2 2 2	8
1.3	Портрет в різних тональностях. Обробка експозиції в Adobe Photoshop.	16	2	2 2 2	8
1.4	Натюрморт на задану тему. Зйомка матеріалу відповідно до концепції.	16	2	2 2 2	8
1.5	Перспектива, ритми. Обробка перспективних викривлень інструментами трансформації і фільтрами RAW.	16	2	2 2 2	8
1.6	Знайомство з композиційними особливостей динамічної зйомки	10	2	-	8
1.7.	Знайомство і аналіз сучасних зразків кінематографу .	10	2	-	8
1.8	Вивчення і аналіз зразків класичного мистецтва	14	2	2 2	8
1.9	Модульна контрольна робота № 1	7	1	-	6
1.10	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-
1.11	Підсумкова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-
Усього за модулем № 1		120	17	34	69
Усього за навчальною дисципліною		120	17	34	69

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- проблемного викладу;
- репродуктивні;
- дослідницькі;
- пояснювально-ілюстративні;
- наочні (демонстрація, ілюстрація, спостереження, показ);
- практичні (створення проєктів, проведення розрахунків).

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекційних та лабораторних занять, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Н. С. Вергунова, С. В. Вергунов, В. А. Голіус. Основи композиції в дизайні. Харків, ХНУМГ ім. О.М. Бекетова. 2021

3.2.3. John Tagg/ 2021/ The Burden of Representation: Essays on Photographies and Histories/ ISBN 9786177482399

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Композиція фото- та відеозображень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.03 – 01 – 2023
		Стор. 12 із 16	

3.2.4. Кучерявий В. П. Ландшафтна архітектура : підручн. Львів: Новий світ-2000, 2020. 521 с.

3.2.5. Мигаль С. П., Дида І. А., Казанцева Т. Є. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища. Львів : Львівська політехніка, 2022. 228 с.

3.2.6. Сьомка С. В. Основи дизайну архітектурного середовища. Київ : Ліра-К, 2020, 480 с.

3.2.7. Сьомка С. Біоніка в дизайні середовища. Київ : Ліра-К, 2021, 248 с.

3.2.8. Чемакіна О.В., Рубцов А.Л., Свірко В.О. Дизайн системи візуальної інформації : навч. посібн. – Одеса : Гельветика, 2019. 200 с.

Допоміжна література

1. Benjamin Wohlert//Photographing in Flow: 50 valuable tips for your development in portrait photography Paperback – February 3, 2021

2. Documents of Doubt The Photographic Conditions of Conceptual Art /2020 • Heather Diack

3. HELMUT NEWTON

ISBN 978-3-8365-1730-0

4. Herb Ritts. L.A. Style /Edited by Paul Martineau; with an essay by James Crump. ISBN-13: 9783829605700

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. The Definite Visual History/Dorling Kindersley.2022. ISBN 9780241515877

3.3.2. How to read a Photograph /Thames & Hudson/ Ian Jeffrey. Max Kozloff /2019

3.3.3. The 13 Principles of Design & How to Apply Them. URL:
<https://paperform.co/blog/principles-of-design/> (дата звернення: 23.08.2022)

3.3.4. Photoshop tutorials/Learn how to use Photoshop
<http://photoshop/tutorials.html>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Композиція фото- та відеозображень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.01.03 – 01 – 2023
		Стор. 13 із 16	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів
	Денна форма навчання
Семестри 3	
Модуль № 1 Композиція фото- та відео зображень	
Види навчальної роботи	бали
Лабораторні виконання окремих завдань	6 x 12 = 72
Виконання контрольної роботи (домашньої)	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	43
Підсумкова семестрова контрольна робота	-
Виконання модульної контрольної роботи № 1	28
Усього за модулем № 1	100
Усього за дисципліною	100

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

- У випадку **диференційованого заліку** підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Композиція фото- та
відеозображень»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 10.01.03 – 01 – 2023

Стор. 14 із 16

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

<u>№ прим.</u>	<u>Куди передано (підрозділ)</u>	<u>Дата видачі</u>	<u>П.І.Б. отримувача</u>	<u>Підпис отримувача</u>	<u>Примітки</u>
1	0302	17.10.23	Редофенко К.М.		

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

<u>№ пор.</u>	<u>Прізвище, ім'я, по батькові</u>	<u>Підпис ознайомленої особи</u>	<u>Дата ознайомлення</u>	<u>Примітки</u>

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

<u>№ пор.</u>	<u>Прізвище, ім'я, по батькові</u>	<u>Дата ревізії</u>	<u>Підпис</u>	<u>Висновок щодо адекватності</u>

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

<u>№ зміни</u>	<u>№ листа (сторінки)</u>				<u>Підпис особи, яка внесла зміну</u>	<u>Дата внесення зміни</u>	<u>Дата введення зміни</u>
	<u>Зміненого</u>	<u>Заміненого</u>	<u>Нового</u>	<u>Анульованого</u>			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	<u>Підпис</u>	<u>Ініціали, прізвище</u>	<u>Посада</u>	<u>Дата</u>
<u>Розробник</u>				
<u>Узгоджено</u>				
<u>Узгоджено</u>				
<u>Узгоджено</u>				